

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216216823
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7216216823.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobkyne A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, zastúpenej JUDr. Andrejom Garom, advokátom, Bratislava, Štefánikova 14, proti žalovanému D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom E. – D. XXXX, zastúpenému JUDr. Slavomírou Huszthyovou, advokátkou, Košice, Za amfiteátrom 10, o určenie času splnenia dlhu, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 27C/83/2016-335 z 21.10.2022 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch I. a II.

M e n í výrok III. tak, že žalovanému proti neúspešnej žalobkyne priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom 27C/83/2016-186 z 18.4.2018 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že záväzok žalovaného voči nej vzniknutý titulom poskytnutia pôžičky vo výške 2.000,00 eur zo dňa 1.3.2014, vo výške 490,00 eur zo dňa 8.3.2014, vo výške 490,00 eur zo dňa 13.3.2014, vo výške 750,00 eur zo dňa 28.3.2014, vo výške 490,00 eur zo dňa 3.4.2014, vo výške 702,00 eur zo dňa 15.4.2014, vo výške 1.500,00 eur zo dňa 23.4.2014, vo výške 1.000,00 eur zo dňa 27.4.2014, vo výške 77,46 eur zo dňa 23.5.2014, vo výške 26,53 eur zo dňa 29.5.2014, vo výške 68,74 eur zo dňa 30.6.2014 je splatný do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, čo odôvodnila tým, že počas trvania manželstva so žalovaným na základe ústnej dohody mu poskytla postupne finančné prostriedky a tento sa zaviazal ich vrátiť, keď to sám uzná za vhodné a keď bude mať dostatok finančných prostriedkov a z týchto peňazí investíciami bola navyšovaná hodnota nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v D. F. XXXX, patriacej výlučne žalovanému, pričom dlžník napriek viacerým výzvam odmieta prikrčiť k plneniu. Vzal do úvahy stanovisko žalovaného ktorý poprel, aby mu žalobkyňa poskytla akékoľvek pôžičky a trval na tom, že medzi stranami sporu žiaden záväzok zo zmluvy o pôžičke nevznikol a práve naopak on vynakladal peniaze na úhradu potrieb žalobkyne. Podrobne ďalej reprodukoval obsah vyjadrení a stanovísk strán sporu a uviedol, že predmetom žaloby bolo určenie splatnosti dlhu žalovaného z pôžičky, avšak z dokazovania nevyplývalo, aby medzi stranami vôbec došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke. Citoval § 657 Občianskeho zákonníka a charakterizoval podmienky vzniku zmluvy o pôžičke. Uviedol tiež, že v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka ak je čas plnenia ponechaný na vôli dlžníka, určí ho na návrh veriteľa súd podľa okolností prípadu tak, aby to bolo v súlade s dobrými mravmi, čomu však musí predchádzať dohoda o pôžičke. O jej vzniku nesvedčili výpovede strán sporu a ani predložená „záväzná dohoda z 11.7.2014“, keďže jej obsah je neurčitý, nezrozumiteľný a zmätočný a absentuje v nej titul záväzku a žalobkyňa nepreukázala odovzdanie finančných prostriedkov žalovanému

v rozsahu viac ako 44 % tvrdenej pohľadávky. Tvrdenia žalobkyne o pôžičke zostali len v rovine ničím nepodloženého tvrdenia a ani dôkaz výsluchom navrhnutých svedkov by podľa jeho názoru nesvedčil o tom, že vymáhané finančné prostriedky skutočne žalobkyňa poskytla žalovanému v hotovosti alebo platila za jeho tovar a nebolo by účelné vykonávať výsluch žalobkyňou navrhovaných svedkov, pretože je ťažko predpokladať, aby sa vedeli vyjadriť k podstatným tvrdeniam o obsahu dojednaní strán sporu, ak sa ich nezúčastnili a navyše ide o osoby blízke žalobkyňi a ich prípadné výpovede by mohli byť týmto vzťahom ovplyvnené. S prihliadnutím na uvedené žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, navrhla ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, a to v zmysle odvolacích dôvodov upravených v § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ CSP. S poukazom na znenie odôvodnenia upozornila na konštatovanie, podľa ktorého nepreukázala ani odovzdanie finančných prostriedkov žalovanému v rozsahu viac ako 44% tvrdenej pohľadávky, pričom z odôvodnenia nie je možné zistiť, akým výpočtom k sume 44% tvrdenej pohľadávky súd dospel a v tejto časti je rozsudok zmätočný. Navyše samotný žalovaný nepoprel prijatie finančných prostriedkov od nej v celkovej výške 4.904,00 eur a o jeho záväzku voči nej svedčí aj záväzná dohoda zo dňa 11.7.2014. Vytkla konajúcejmu súdu, že pri rozhodovaní o žalobe postupoval podľa § 563 Občianskeho zákonníka, hoci mal použiť ust. § 564 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie okresného súdu trpí vadou aj kvôli tomu, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a nevypočul svedkov ňou označených, ktorí boli prítomní počas toho, ako samotný žalovaný viackrát uvádzal, že výstavba jeho príbytku sa financovala z peňazí pochádzajúcich z jej výlučných prostriedkov a svedkovia môžu potvrdiť aj tú skutočnosť, že vyplácala v hotovosti robotníkov podieľajúcich sa na prestavbe príbytku žalovaného. Takýto postup konajúceho súdu odporuje aj záverom Nálezu Ústavného súdu SR z 9.6.2015 sp.zn. III. ÚS 276/2014-29. Takýmto nesprávnym procesným postupom jej bolo znemožnené uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. Krajský súd v Košiciach uznesením 2Co/38/2019-248 z 30.12.2019 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie z 18.4.2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Vytkol súdu prvej inštancie, že porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces tým, že nevykonal výsluch ňou navrhnutých svedkov a vystavil ju tak situácii dôkaznej núdze, ktorú vyhodnotil v jej neprospech.

6. Súd prvej inštancie ďalším rozsudkom 27C/83/2016-335 z 21.10.2022 žalobu žalobkyne zamietol a žalovanému proti žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keď ďalším samostatným výrokom (III.) žalobkyňi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Zrekapituloval priebeh konania a poukázal na závery vyplývajúce z uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 30.12.2019. Z výpovede žalobkyne mu vyplynulo, že táto mala žalovanému na základe ústnej dohody poskytnúť pôžičku a to buď prevodom na jeho účet alebo nákupom materiálu na zveľadenie jeho nehnuteľnosti. Z výpovede žalovaného mu ďalej vyplynulo, že v čase rozvrátenia vzťahu strán sporu by žiadnu pôžičku od žalobkyne nevzal a záväznú dohodu podpísal len pod nátlakom. Popísal zistenia plynúce z výpisu z účtu žalobkyne, ako aj z výpovede svedka - syna žalobkyne a z čestných vyhlásení G. B., C. E. a H. B.. Právne vec posúdil podľa § 37 ods. 1, § 564, § 558, § 563 a § 657 Občianskeho zákonníka a za podstatné pokladal vysporiadanie sa s otázkou, či medzi stranami došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke a v prípade kladnej odpovede s tým, či čas plnenia bol ponechaný na vôli dlžníka podľa § 564 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že z hľadiska dôkazného bremena toto zaťažovalo žalobkyňu, pričom § 564 Občianskeho zákonníka je možné použiť len na prípad, ak bolo dohodnuté, že dlžník zaplatí, ak bude chcieť alebo môcť, pričom veriteľ je povinný prijať plnenie, len čo mu ho dlžník ponúkne a sám nemôže o plnenie dlžníka požiadať a teda ani určiť čas splnenia a môže len navrhnúť, aby ho určil súd. Dospel k záveru, že žalobkyňa žiadnym relevantným spôsobom nepreukázala, aby došlo k pôžičke žalovanému a k dohode s ním, že jej vráti pôžičku, keď bude môcť. Naopak z dokazovania vyplynulo, že medzi stranami sporu nevznikol žiaden záväzok zo zmluvy o pôžičke, na základe ktorého by žalobkyňa odovzdala žalovanému akékoľvek finančné prostriedky titulom pôžičky, čo nemožno vyvodiť ani z rozdielných výpovedí strán sporu a ani zo záväznej dohody z 11.7.2014, keďže prejav vôle v nej obsiahnutý je neurčitý, nezrozumiteľný a zmätočný a absentuje v ňom titul záväzku. V dohode nie je jasne formulované ani to, aby požadovaná suma 6.000,00 eur

pochádzala z výlučných finančných prostriedkov žalobkyne a ani účel pôžičky a z dohody nevyplýva ani čas vyplatenia požadovanej sumy 6.000,00 eur a nie je v nej ani zmienka o ponechaní času plnenia na vôli žalovaného. Tvrdenie žalobkyne, že žalovaný uznal dlh z pôžičky v dohode z 11.7.2014, tak nie je pravdivé a listina nemá ani náležitosti uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Ani po doplnení dokazovania výsluchom syna žalobkyne a predložením čestných vyhlásení troch svedkov nemohol spoľahlivo dospieť k záveru, že medzi stranami došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke. Syn žalobkyne nevedel uviesť konkrétnu výšku pôžičky a existencia dohody o pôžičke mu nevyplývala ani z čestných prehlásení G. B., C. E. a H. B.. Navyše z upomienky pred žalobou zo 14.6.2016 je zrejmé, že žalobkyňa ňou žalovanému určila lehotu na plnenie v rozsahu 7 dní odo dňa doručenia výzvy, čím sa tvrdená pohľadávka uplynutím tejto lehoty stala splatnou a určenie doby plnenia tak už nemá právny základ. Citoval § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1, 3 CSP a uviedol, že o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov v plnom rozsahu. Nakoľko žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

8. Rozsudok výslovne v časti prvých dvoch výrokov napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, použijúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, navrhla ho zmeniť a žalobe vyhovieť. Namietala porušenie práva na spravodlivý proces a s poukazom na vybrané časti rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.12.2019 a časti napadnutého rozsudku tento pokladala za nedostatočne odôvodnený a zmatečný. Súd prvej inštancie na jednej strane uviedol, že nepreukázala odovzdanie predmetu pôžičky, avšak na druhej strane podľa neho žalovaný prevzatie sumy od nej potvrdil. Žalovaný v konaní podľa jej názoru účinne nerozporoval prijatie peňažných prostriedkov a napriek tomu konajúci súd tomu zodpovedajúci záver neprijal. Nedošlo k dostatočnému vysporiadaniu sa s jej argumentáciou a právne významnými skutočnosťami. Zdôraznila, že zmluva o pôžičke v zmysle zákona nevyžaduje písomnú formu, keď v konaní oboznamená záväzná dohoda zo dňa 11.7.2014 len deklarovala dlh žalovaného voči nej, vzniknutý práve z titulu poskytnutej pôžičky. Trvala na tom, že k poskytnutiu peňažných prostriedkov žalovanému došlo na základe ústnej zmluvy o pôžičke a keďže peniaze boli zasielané na účet žalovaného je zrejmé, že nešlo o bežné hospodárenie či iný účel. Na preukázanie svojich tvrdení predložila množinu dôkazov ako napr. výpisy z účtov či následnú písomnú dohodu a navrhla aj vypočutie svedkov. Pokiaľ súd prvej inštancie dôkazy považoval za nedostatočné, išlo o zásadné pochybenie a porušenie práva na spravodlivý proces. Na podporu svojej argumentácie citovala vybrané časti z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva. Vytkla prvoinštančnému súdu tiež nesprávne skutkové zistenia o neexistencii záväzku zo zmluvy o pôžičke, keď v zmysle dohody bolo ponechané na vôli žalovaného, kedy jej pôžičku vráti. Namietala aj nesprávne právne posúdenie veci, keď nesporne preukázala poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanému z titulu pôžičky a jej skutkové tvrdenia žalovaný účinne nepoprel. Bola toho názoru, že na predmetný prípad bolo potrebné aplikovať ust. § 564 Občianskeho zákonníka a nepoukazovať na ust. § 563 Občianskeho zákonníka, ktoré sa na prípad nevzťahuje.

9. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Napadnutý rozsudok považoval za vecne správny a správne odôvodnený. Žalobkyňa sa nároku domáhala podľa ust. § 564 Občianskeho zákonníka a tak predpokladom úspešnosti žaloby bolo zistenie, že záväzok bol dojednaný tak, že dobu plnenia určuje dlžník, pričom žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala existenciu akéhokoľvek jeho záväzku, ktorého doba splnenia by bola ponechaná na jeho vôli. Takáto skutočnosť nevyplývala ani z výpovede svedka I. E., ani z jednotlivých predložených čestných vyhlásení. Z týchto dôkazov nevyplýval ani len právny dôvod, na základe ktorého mu mala žalobkyňa poskytnúť peňažné prostriedky ani jeho povinnosť tieto prostriedky vrátiť. Odvolacie námietky žalobkyne považoval za nesprávne, zavádzajúce a obsahujúce množstvo argumentačných chýb. Žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenie o odovzdaní peňažnej hotovosti a pokiaľ aj potvrdil prijatie platieb na svoj účet, v žiadnom prípade sa nejednalo o prijatie pôžičky od žalovanej, ale o splnenie časti dlhu žalobkyne na základe postúpenia práv k leasovanému vozidlu.

10. Žalobkyňa v stanovisku ku vyjadreniu žalovaného trvala na odvolacích námietkach a na tom, že v konaní predložila množinu dôkazov ako napr. výpisy z účtov, následnú písomnú dohodu a tiež navrhla vypočutie svedkov, ktoré potvrdzovali uzavretie zmluvy o pôžičke ústnou formou. Všetci ňou navrhnutí svedkovia sa zmienili o ich vedomosti o požičaní, resp. poskytnutí peňažných prostriedkov a to, že napr.

nevedeli uviesť presnú sumu poskytnutých peňažných prostriedkov alebo že presne nedefinovali, že išlo o „pôžičku“ nezakladá dôvod na to, aby súd na tieto výpovede neprihliadal.

11. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 385 ods. 1 CSP prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP, vrátane závislých výrokov o trovách konania a to spolu s konaním, ktoré rozsudku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok vo výrokoch I. a II. potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, lebo z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je vecne správny.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené minimálne 5 dní na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 219 ods. 1, 3 CSP).

13. Žalobkyňa podala odvolanie o.i. aj podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP tvrdiac, že napadnutý rozsudok je arbitrárny a nepreskúmateľný.

14. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok i postup súdu prvej inštancie, predchádzajúci jeho vyhláseniu a nezistil, aby súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preskúmaný rozsudok nemožno pokladať za nepreskúmateľný, keďže dostatočne v podstatných otázkach dáva primerané odpovede a možno z neho zistiť, aké dôvody viedli prvoinštančný súd k zamietnutiu žaloby.

15. Žalobkyňa podala odvolanie i z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

17. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

18. Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, pričom vykonané dôkazy hodnotil podľa ust. § 191 ods. 1, 2 CSP, t.j. každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom prihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v hodnotení jednotlivých dôkazov nebol zistený žiaden logický rozpor. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo v konaní nevyšli najavo. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP preto nebol naplnený. Súd prvej inštancie v danom prípade skutkové zistenia podradil

pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania, preto nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

19. Podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, vrátane všetkých tvrdení a námietok účastníkov konania.

20. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje a dopĺňa nasledovne:

22. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že záväzok žalovaného voči nej vzniknutý titulom poskytnutia pôžičky (postupne poskytovanej) je splatný do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

23. Súd prvej inštancie žalobu zamietol predovšetkým z dôvodu, že žalobkyňa navrhnutými (a vykonanými) dôkazmi nepreukázala, aby medzi stranami sporu došlo k pôžičke a pre neunesenie dôkazného bremena žalobkyne pri tejto rozhodnej skutočnosti žalobu zamietol. Žalobkyňa pritom tvrdila, že počas trvania manželstva žalovanému na základe ústnej dohody poskytovala bezúročné pôžičky a žalovaný sa poskytnuté finančné prostriedky zaviazal vrátiť, keď bude mať dostatok finančných prostriedkov alebo keď to sám uzná za vhodné. Nárok si žalobkyňa uplatnila v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak je čas plnenia ponechaný na vôli dlžníka, určí ho na návrh veriteľa súd podľa okolností prípadu tak, aby to bolo v súlade s dobrými mravmi.

24. Citované ustanovenie sa vzťahuje na prípady, kedy splatnosť záväzku bola výslovne dohodnutá tak, že závisí na vôli dlžníka alebo kedy splnenie záväzku závisí na okolnosti, ktorú môže ovplyvniť iba dlžník. V takýchto prípadoch má dlžník právo plniť kedykoľvek a veriteľ je povinný plnenie prijať, keď mu ho dlžník ponúkne. Určiť, kedy má dlžník plniť (napr. výzvou podľa § 563 Občianskeho zákonníka) veriteľ nemôže, rovnako ako nie je legitimovaný k žalobe na plnenie, prípadne k žalobe na nahradenie iného prejavu vôle, než je určenie splatnosti (§ 229 CSP). Žaloba na určenie doby plnenia je svojou povahou žalobou, ktorou sa žalobca domáha vydania (konštitutívneho) rozsudku, ktorý nahradzuje prejav vôle dlžníka ohľadne doby plnenia, ponechaného v pôvodnom záväzku na jeho vôli. Pretože v rozhodnutí súd len určí splatnosť (neukladá povinnosť záväzok splniť), vyhovie žalobe, ak medzi účastníkmi bol založený (vznikol) právny vzťah zakladajúci záväzok dlžníka voči veriteľovi a ak doba splnenia bola výslovne alebo s ohľadom na dané okolnosti ponechaná na dlžníkovi. Dobu splatnosti súd určuje v závislosti na konkrétnych okolnostiach, za ktorých účastníci uzavreli dohodu, prihliadne k možnostiam dlžníka, jeho platobným schopnostiam a k naliehavosti potreby veriteľa a vec posudzuje z hľadiska súladu s dobrými mravmi. Predpokladom úspešnosti žaloby podľa § 564 Občianskeho zákonníka je tak zistenie, že záväzok bol dohodnutý spôsobom, že dobu plnenia určuje dlžník.

25. Súd prvej inštancie pri posudzovaní existencie dôvodnosti určenia splatnosti finančných prostriedkov dospel k záveru, že nebola preukázaná existencia dohody o pôžičke a tak je neopodstatnené rozhodovať o jej splatnosti. Predpokladom určenia splatnosti dlhu je vždy zistenie, či záväzok bol dohodnutý, ako aj zistenie, či čas plnenia bol ponechaný na vôli dlžníka. V rámci hospodárnosti konania súd teda v konaní o určenie splatnosti dlhu sa môže ako prejudiciálnou otázkou zaoberať existenciou samotnej pohľadávky, môže zisťovať, či dlh vznikol, na podklade akého právneho úkonu a či a v akom rozsahu teda existuje.

26. Žalobe podľa § 564 Občianskeho zákonníka možno vyhovieť pri splnení dvoch podmienok – a to v prípade, že medzi stranami vznikol právny vzťah zakladajúci záväzok dlžníka voči veriteľovi a súčasne, že doba plnenia bola výslovne na dlžníkovi.

27. Vykonaným dokazovaním, ako to správne uzavrel aj súd prvej inštancie nebolo preukázané, aby medzi stranami vznikla (bola uzavretá) zmluva o pôžičke, ktorou žalobkyňa by bola prenechala dlžníkovi – žalovanému peniaze na voľné nakladanie a dlžník sa zaviazal ich vrátiť (podľa svojej úvahy).

28. Svedok I. E. mal o záležitosti len sprostredkované informácie, keďže „mu nebolo presne povedané, že je to pôžička“ a nemal vedomosti o tom, kedy mal žalovaný peniaze vrátiť. Z čestných prehlásení G. B., C. E. a H. B. (č.l. 273 – 275 spisu) vyplýva len to, že žalobkyňa „poskytla“ žalovanému finančné prostriedky a nie je tak zrejmé, aký bol charakter, dôvod a prípadné podmienky vrátenia finančných prostriedkov. Ani z textu dohody podpísanej stranami sporu 11.7.2014 (str. 19 súdneho spisu) obsahujúcej údaj „o dohode o vyplatení požadovanej sumy 6.000,00 eur“ nemožno bez ďalšieho urobiť záver o opodstatnenosti žaloby, keďže je málo konkrétny – neurčitý a nevytvára o existencii zmluvy o pôžičke. Zvlášť sa žiadna upozorniť i na vyjadrenie žalobkyne podchytené v zápisnici o pojednávaní konanom 6.7.2015 pod sp.zn. 17C/200/2014 pred Okresným súdom Košice II, kedy žalobkyňa uviedla, že po svadbe investovala do domu viac ako 6.000,00 eur a keď zistila, že ju žalovaný podvádza, žiadala si pod nátlakom aspoň vrátenie tejto sumy.

29. Pre úspech žaloby teda žalobkyňa musela preukázať v prvom rade existenciu samotného dlhu majúceho pôvod v zmluve o pôžičke, keďže peniaze, ak by aj boli počas trvania manželstva odovzdané žalovanému, mohli byť predmetom darovania či spotrebované pri hospodárení manželov a v tomto smere žalobkyňa dôkazné bremeno neunesla a tak správne súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal i nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

30. Súd prvej inštancie v preskúvanom rozsudku nesprávne a nadbytočne osobitným výrokom (závislým od výroku vo veci samej a preto podliehajúcim preskúvaniu v tomto odvolacom konaní) priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov pôvodného odvolacieho konania, ktoré sa skončilo zrušením rozsudku z 18.4.2018. Keďže konanie tvorí jeden celok, nemožno parciálne vyhodnocovať úspech žalobkyne v predchádzajúcom odvolacom konaní, nakoľko celkový výsledok konania je pre ňu nepriaznivý. Aby nevznikli pochybnosti o procesnom úspechu žalovaného i v odvolacom konaní, priznal odvolací súd žalovanému proti neúspešnej žalobkyni aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP).

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).